

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

P8_TA(2018)0100

Wdrożenie 7. programu działań w zakresie środowiska

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wdrożenia 7. unijnego programu działań w zakresie środowiska (2017/2030(INI))

(2019/C 390/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję nr 1386/2013/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. pt. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”⁽¹⁾ (7. EAP),
- uwzględniając art. 191 i 192 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które odnoszą się do zachowania, ochrony i poprawy jakości zdrowia ludzkiego i środowiska,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, oraz 21. Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 21), który miały miejsce w Paryżu w dniach od 30 listopada do 11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ oraz ich połączony i zintegrowany charakter,
- uwzględniając dokument Europejskiej Agencji Środowiska z grudnia 2016 r. pt. „Environmental indicator report 2016 — In support to the monitoring of the 7th Environment Action Programme” [Raport w sprawie wskaźników środowiskowych 2016 – wsparcie monitorowania 7. programu działań w zakresie środowiska];
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z listopada 2017 r. pt. „Environmental Indicator Report 2017 – In support to the monitoring of the 7th Environment Action Programme” [Raport w sprawie wskaźników środowiskowych 2017 – wsparcie monitorowania 7. programu działań w zakresie środowiska],
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 lutego 2017 r. zatytułowany „Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska UE – Wspólne wyzwania i jak łączyć wysiłki by uzyskać lepsze wyniki” (COM(2017)0063) i 28 towarzyszących mu sprawozdań krajowych,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 maja 2016 r. zatytułowany „Osiągnięcie korzyści z polityki ochrony środowiska UE poprzez regularny przegląd wdrażania tej polityki” (COM(2016)0316),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska UE⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie śródkresowego przeglądu unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie planu działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 4 kwietnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym⁽⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska pt. „SOER 2015 – Środowisko Europy 2015 – Stan i prognozy”,

⁽¹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0450.

⁽³⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 2.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0441.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0100.

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z dnia 19 maja 2015 r. pt. „State of Nature in the EU” [Stan przyrody w Unii Europejskiej],
 - uwzględniając badanie dotyczące europejskiej oceny wdrożenia z listopada 2017 r. pt. „Mid-term review of the implementation of the 7th Environment Action Programme (2014-2020)” [Przegląd śródkresowy wdrożenia 7. unijnego programu działań w zakresie środowiska (2014-2020)], przeprowadzone przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, w tym załącznik do badania,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie przeglądu 6. unijnego programu działań w zakresie środowiska oraz określenia priorytetów dla 7. unijnego programu działań w zakresie środowiska – lepsze środowisko dla lepszego życia (?),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2016 r. zatytułowany „Kolejne kroki w kierunku zrównoważonej przyszłości Europy” (COM(2016)0739),
 - uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej (CBD),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2011 r. pt. „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 listopada 2017 r. pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności” (COM(2017)0713),
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0059/2018),
- A. mając na uwadze, że 7. EAP ustanawia w dziedzinach środowiska i zmiany klimatu prawnie wiążące cele, które mają zostać osiągnięte do 2020 r.; mając na uwadze, że nakreśla on długoterminową wizję do 2050 r.;
- B. mając na uwadze, że 7. EAP nie zawiera klauzuli przeglądu śródkresowego; mając na uwadze, że sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności dotyczące wdrożenia 7. EAP jest okazją do oceny postępów poczynionych w ramach tego programu oraz przedstawienia opartych o dowody zaleceń dla dalszego wdrażania obecnego EAP oraz wszelkich przyszłych EAP; mając na uwadze, że sprawozdanie to powinno wykraczać poza potwierdzenie dobrze znanych problemów i skupiać się na proponowaniu rozwiązań służących osiągnięciu celów określonych w 7. EAP;
- C. mając na uwadze, że Komisja opracowuje sprawozdanie z oceny skupiające się na strukturze 7. EAP oraz odgrywanej przez niego strategicznej roli; mając na uwadze, że celem sprawozdania jest w szczególności sprawdzenie, czy uzgodnione ramy pomagają nam w osiągnięciu w inteligentny sposób dziewięciu celów priorytetowych;
- D. mając na uwadze, że choć UE ma rygorystyczne przepisy w zakresie środowiska, występującym od dawna problemem jest ich słabe i nieskuteczne wdrażanie; mając na uwadze, że luki we wdrażaniu stanowią zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju, mają niekorzystne skutki transgraniczne dla środowiska i zdrowia ludzi oraz pociągają za sobą znaczne koszty społeczno-gospodarcze; mając ponadto na uwadze, że luki we wdrażaniu podważają wiarygodność UE;
- E. mając na uwadze, że dotychczasowe postępy w realizacji celów na 2020 r. były nierównomierne: mało prawdopodobne jest, że cel 1 (ochrona kapitału naturalnego) zostanie osiągnięty, ale można oczekiwać realizacji niektórych celów cząstkowych w ramach celu 2 (gospodarka niskoemisyjna oraz efektywne gospodarowanie zasobami); nie jest jasne, czy uda się zrealizować cel 3 (zmniejszenie obciążeń dla środowiska i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego);
- F. mając na uwadze, że utrzymujący się brak wdrażania przepisów i włączania specjalistycznej wiedzy do kształtowania strategii politycznych w takich obszarach jak jakość powietrza, hałas w środowisku i narażenie na działanie chemikaliów stwarza poważne zagrożenia dla zdrowia oraz obniża jakość życia obywateli UE i je skracca;
- G. mając na uwadze, że najnowsze dane opublikowane przez Europejską Agencję Środowiska potwierdzają opisane powyżej ogólne tendencje w ramach każdego celu tematycznego, a jednocześnie wykazują spowolnienie postępów w niektórych obszarach; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach, takich jak emisja gazów cieplarnianych i efektywność energetyczna, perspektywa osiągnięcia celów cząstkowych pozostaje niezmienną przez nowe tendencje;

(?) Dz.U. C 258 Ez 7.9.2013, s. 115.

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

- H. mając na uwadze, że obecnie osiągnięcie celu dotyczącego emisji amoniaku jest niepewne, a celu dotyczącego zajmowania gruntów – mało prawdopodobne;
- I. mając na uwadze, że panuje niepewność w kwestii wdrażania z powodu braku wskaźników oraz ograniczeń istniejących wskaźników; mając na uwadze, że luki w wiedzy wciąż hamują postęp na trzech poziomach: pojmowanie zagrożeń; tworzenie stosownych strategii politycznych w celu zarządzania zagrożeniami i ich redukcji; monitorowanie efektywności strategii politycznych;
- J. mając na uwadze, że wiedza jest zazwyczaj dostępna, ale nie używa się jej przy kształtowaniu strategii politycznych ani nie przekazuje się jej stronom odpowiedzialnym za wdrażanie; mając na uwadze, że powyższe jest zazwyczaj wynikiem braku woli politycznej oraz konfliktu interesów, których nie postrzega się jako spójnych z EAP lub celami polityki środowiskowej ogólnie; mając na uwadze, że dalszy rozwój gospodarczy jest również uzależniony od czystego środowiska;
- K. mając na uwadze, że należy poprawić synergię między innymi unijnymi instrumentami polityki wysokiego szczebla i EAP, aby osiągnąć cele programu;
- L. mając na uwadze, że na niektórych szczeblach brakuje funduszy na właściwe wdrożenie 7. EAP; mając na uwadze, że finansowanie na poziomie UE nie zawsze przynosiło oczekiwane rezultaty, co w wielu przypadkach było wynikiem nieudolnego zarządzania funduszami, a nie braku środków;
- M. mając na uwadze, że zakres 7. EAP odpowiada obecnym potrzebom w dziedzinie polityki środowiskowej, chociaż wielu interesariuszy zaleca dodanie nowych celów cząstkowych w celu zwiększenia przydatności programu w przyszłości;
- N. mając na uwadze, że interesariusze oczekują mniej skomplikowanego i bardziej ukierunkowanego EAP;
- O. mając na uwadze, że projekt utworzenia 8. EAP uzyskał ogólne poparcie;

Główne wnioski

1. uważa, że 7. EAP stanowi wartość dodaną i wywiera pozytywny wpływ na strategie polityczne w obszarze środowiska na poziomie unijnym i poszczególnych państw członkowskich, z korzyścią dla obywateli, środowiska naturalnego i zainteresowanych podmiotów gospodarczych;
2. ponownie zwraca uwagę, że 7. EAP obejmuje jasną długoterminową wizję do 2050 r., aby zapewnić stabilne środowisko dla zrównoważonych inwestycji i wzrostu w ramach ekologicznych ograniczeń naszej planety;
3. z zadowoleniem odnotowuje pozytywne tendencje w realizacji wielu celów cząstkowych 7. EAP oraz obiecujące perspektywy w odniesieniu do niektórych celów na 2020 r.;
4. podkreśla jednak, że nadal istnieje bardzo duży potencjał poprawy, oraz wzywa Komisję i właściwe organy państw członkowskich do zwiększenia na najwyższych szczeblach politycznej woli wdrożenia 7. EAP;
5. ubolewa nad tym, że realizacja priorytetowego celu w zakresie ochrony, zachowania i poprawy kapitału naturalnego Unii jest mało prawdopodobna; ponadto z niepokojem zauważa, że cele europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. i Konwencji o różnorodności biologicznej nie zostaną osiągnięte bez natychmiastowego znacznego zwiększenia wysiłków w tym kierunku;
6. zauważa, że w niektórych obszarach osiągnięto pewne postępy w dążeniu do osiągnięcia celu priorytetowego 2, w szczególności w odniesieniu do celów związanych z klimatem i energią; zauważa jednak, że należy zrobić więcej w kwestii efektywnego gospodarowania zasobami; przypomina o potencjale dyrektywy dotyczącej ekoprojektu⁽⁸⁾ i rozporządzenia w sprawie oznakowania ekologicznego⁽⁹⁾ do poprawy efektywności środowiskowej produktów i efektywnego gospodarowania zasobami w całym cyklu życia produktów dzięki temu, że obejmują między innymi trwałość produktu, możliwość naprawy, możliwość ponownego użycia, możliwość recyklingu, materiały wtórne oraz okres trwałości produktu;

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz.U. L 27 z 30.1.2010, s. 1).

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

7. ubolewa, że cel cząstkowy dotyczący osiągnięcia dobrego stanu jakości części wód powierzchniowych do roku 2020 nie zostanie osiągnięty z powodu presji wywieranej przez zanieczyszczenie, roboty zmieniające morfologię cieków wodnych oraz nadmierne pobory wody wynikające z przekierowywania wody z cieków do celów wytwarzania energii elektrycznej;

8. podkreśla, że cele 7. EAP są celami minimalnymi oraz że należy poczynić znaczne dodatkowe starania, aby osiągnąć założenia porozumienia paryskiego i cele zrównoważonego rozwoju;

9. przypomina, że UE i wszystkie państwa członkowskie są sygnatariuszami porozumienia paryskiego, w związku z czym zobowiązały się do osiągnięcia jego celów oraz przedłożyły ustalone na poziomie krajowym wkłady w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce w Unii o 40 % do 2030 r.; podkreśla potrzebę pełnego włączenia do wszystkich unijnych polityk i programów finansowania celu na 2030 r. oraz długoterminowego celu osiągnięcia zeroemisyjności netto; wzywa Komisję do przeprowadzenia przeglądu celów zawartych w ramach polityki klimatyczno-energetycznej w kontekście dialogu pomocniczego w 2018 r. i przeprowadzanych co pięć lat globalnych przeglądów oraz do opracowania strategii UE na rzecz osiągnięcia zerowej emisji do połowy wieku, przedstawiającej opłacalny sposób osiągnięcia celu zeroemisyjności netto przyjętego w porozumieniu paryskim;

10. zauważa, że panuje duża niepewność co do dokonanych postępów w dziedzinie zdrowia i dobrostanu ludzkiego; podkreśla, że luki w wiedzy i ograniczone wskaźniki przeszkadzają w rozwoju strategii politycznych i monitorowaniu;

11. przyjmuje z zadowoleniem istniejące inicjatywy, które przyczyniają się do zmniejszenia braków w wiedzy, w tym: schemat „czynnik sprawczy – presja – stan środowiska – narażenie – skutek zdrowotny – odpowiedź” (ang. DPSEEA, *Driving force – Pressure – State – Exposure – Effect – Action*) stosowany w celu zrozumienia czynników, które zaburzają funkcje ekosystemu, biomonitoring człowieka stosowany do oceny narażenia ludności na zanieczyszczenia i ich możliwych skutków zdrowotnych oraz „platformę informacyjną na rzecz monitorowania substancji chemicznych” (IPChem);

12. niepokoi się faktem, że wiedza specjalistyczna i dowody naukowe nie są odpowiednio uwzględniane przy kształtowaniu strategii politycznych ani nie przekazuje się ich stronom odpowiedzialnym za wdrażanie; podkreśla przykłady bioenergii, oleju palmowego, środków ochrony roślin, substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, produkcji i konsumpcji żywności, GMO, planowania i projektowania obszarów miejskich, zanieczyszczenia powietrza i zanieczyszczenia hałasem oraz marnowania żywności na obszarach miejskich jako obszary, w których naukowe dowody zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego zostały odsunięte na drugi plan w debatach publicznych i politycznych; uważa, że podstawą odpowiedzialnego procesu podejmowania decyzji powinny być szeroka wiedza naukowa, a także przestrzeganie zasady ostrożności ze względu na brak wystarczających danych naukowych; przypomina w tym kontekście o znaczeniu doradztwa naukowego agencji Unii Europejskiej; podkreśla, że inne przewodnie zasady prawa i polityki UE w zakresie środowiska obejmują zasadę „zanieczyszczający płaci”, działania zapobiegawcze i walkę ze szkodami w środowisku u źródła;

13. potępia nieprzestrzeganie przez Komisję terminów określonych przez prawo w odniesieniu do sporządzania zharmonizowanych i opartych na zagrożeniach kryteriach identyfikacji substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego oraz przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1223/2009⁽¹⁰⁾ (rozporządzenie dotyczące produktów kosmetycznych) w odniesieniu do substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego; wzywa Komisję do niezwłocznego przeglądu rozporządzenia dotyczącego produktów kosmetycznych w odniesieniu do substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego; ubolewa nad faktem, że brak wystarczających postępów w sprawie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego stanowi ryzyko dla zdrowia obywateli i przeszkodę w realizacji priorytetowego celu nr 3 7. EAP;

14. ubolewa nad brakiem postępów w rozwoju unijnej strategii na rzecz środowiska wolnego od toksyn, promowania nietoksycznych cykli materiałowych i ograniczenia narażenia na szkodliwe substancje, w tym chemikalia w produktach; podkreśla, że należy zwiększyć wysiłki, aby zapewnić, by do 2020 r. wszystkie odpowiednie substancje wzbudzające szczególnie duże obawy, w tym substancje powodujące zaburzenia funkcjonowania układu hormonalnego, zostały umieszczone na liście kandydackiej REACH, zgodnie z 7. EAP; wzywa Komisję i państwa członkowskie do jak najszybszego zapewnienia właściwego uwzględnienia połączonego oddziaływania chemikaliów we wszystkich odpowiednich przepisach UE, kładąc szczególny nacisk na kwestię zagrożeń dla dzieci wynikających z narażenia na substancje stwarzające zagrożenie; pochwała strategię Komisji dotyczącą tworzyw sztucznych i apeluje o jej sprawne wdrożenie; w tym kontekście ponownie podkreśla, że propagowanie nietoksycznych cykli materiałowych ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych;

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 59).

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

15. podkreśla, że nieuwzględnianie problemów ochrony środowiska w innych obszarach polityki jest jedną z podstawowych przyczyn luk we wdrażaniu przepisów i polityki w zakresie środowiska; uważa, że synergie między innymi unijnymi instrumentami polityki wysokiego szczebla (takimi jak wspólna polityka rolna (WPR), wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb), fundusze strukturalne i polityka spójności) oraz większa spójność pomiędzy priorytetami politycznymi wyższego szczebla mają podstawowe znaczenie dla realizacji celów 7. EAP; wzywa Komisję i Radę we wszystkich swoich składach do poprawy koordynacji polityki i włączenia celów 7. EAP; ponadto podkreśla potrzebę włączenia wszystkich nieuregulowanych kwestii 7. EAP do instrumentów wysokiego szczebla, w tym do europejskiego semestru;

16. podkreśla, że możliwość tworzenia nowych mechanizmów finansowych na rzecz ochrony różnorodności biologicznej, które miałyby umożliwić osiągnięcie celów do 2020 r., ograniczają ramy czasowe obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF); w związku z tym wzywa do maksymalnego wykorzystania zasobów dostępnych w obecnych WRF, w tym programu LIFE, WPR i funduszy strukturalnych, oraz wzywa do włączenia nowych mechanizmów finansowych na rzecz zachowania różnorodności biologicznej do kolejnych WRF;

17. z zadowoleniem przyjmuje ulepszenia WPRyb i polityki spójności, których zgodność z 7. EAP uległa zwiększeniu; z zalem zauważa jednak, że mimo ulepszenia jej ram regulacyjnych WPRyb nadal wdrażana jest nieudolnie; przypomina o znaczeniu występowania zdrowych stad ryb;

18. odnotowuje stopniowe uwzględnianie kwestii środowiskowych w WPR, lecz uważa, że polityka ta nadal stanowi wyzwanie dla realizacji celów EAP, zwłaszcza w dziedzinach produkcji o wysokim zużyciu zasobów i bioróżnorodności; przypomina, że ważnym celem WPR jest zapobieganie degradacji środowiska spowodowanej niewłaściwymi praktykami rolniczymi (takimi jak niezrównoważone biopaliwa), niezrównoważoną intensyfikacją rolnictwa lub odłogowaniem gruntów przy jednoczesnym zapewnieniu lepszej jakości i większej ilości żywności i surowców rolnych dla stale rosnącej populacji światowej; podkreśla, że dalsze inicjatywy i wsparcie na rzecz zrównoważonych środowiskowo metod rolnictwa, w tym płodozmian i rośliny wiążące azot, mają podstawowe znaczenie i muszą uwzględnić rolnictwo i rolników jako część rozwiązania;

19. podkreśla, że długoterminowe ochrona i zwiększanie bezpieczeństwa żywności przez zapobieganie niszczeniu środowiska i zmierzanie w kierunku zrównoważonych systemów żywnościowych zapewniających konsumentom żywność po rozsądnych cenach powinny stanowić najwyższy priorytet nowej WPR; podkreśla, że cele te mogą zostać zrealizowane jedynie za pomocą zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i za pomocą działań politycznych zapewniających ochronę ekosystemów;

20. przypomina, że w kontekście zmiany klimatu i wzrostu liczby ludności na świecie zwiększające się spożycie białek zwierzęcych wywiera znaczną presję ekologiczną na grunty rolne i coraz bardziej słabnące ekosystemy; podkreśla również, że diety nadmierne bogate w tłuszcze zwierzęce coraz częściej identyfikuje się jako jedną z przyczyn obciążenia chorobami niezakaźnymi;

21. przypomina o zaangażowaniu Komisji w 2016 r. we włączenie celów zrównoważonego rozwoju do głównego nurtu strategii politycznych i inicjatyw UE; przyznaje, że zobowiązanie to nie ma jasnej strategii i konkretnych propozycji dotyczących struktur instytucjonalnych i ram zarządzania, które zapewniłyby uwzględnianie celów zrównoważonego rozwoju w polityce UE, wnioskach ustawodawczych, ich wdrożeniu i egzekwowaniu; uznaje za istotne, aby UE odgrywała – z pełnym zaangażowaniem – rolę pioniera w osiągnięciu celów agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju; ponadto podkreśla, że 7. EAP sam w sobie stanowi kluczowy instrument wdrożenia celów zrównoważonego rozwoju;

22. zwraca uwagę na dobrą jakość wody pitnej w UE; oczekuje, że przegląd dyrektywy 98/83/WE⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie wody pitnej) zapewni konieczną aktualizację tych ram prawnych; zachęca Komisję i państwa członkowskie, by w ramach EAP w większym stopniu połączyły cele Unii w dziedzinie gospodarki wodnej z pozostałymi strategiami sektorowymi, w szczególności z WPR;

23. z zadowoleniem przyjmuje ulepszenia wprowadzone dzięki niektórym projektom finansowanym z funduszy UE, ale ubolewa nad niewykorzystanymi szansami na osiągnięcie lepszych rezultatów, na co zwrócił uwagę Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO); podkreśla, że WRF na okres po 2020 r. muszą zostać przeorientowane na zrównoważony rozwój i włączanie polityki środowiskowej do wszystkich mechanizmów finansowania i linii budżetowych; podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji ekologicznych, innowacji i zrównoważonego wzrostu przy wykorzystaniu nowych narzędzi finansowania, zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych, oraz podkreśla różne podejścia do obecnej polityki inwestycyjnej takie jak stopniowe wycofywanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska w celu realizacji długoterminowej wizji 7. EAP; uważa, że w odniesieniu do wszystkich unijnych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy stosować jasno zdefiniowane kryteria zrównoważonego rozwoju i celów opartych na wynikach; apeluje o bardziej skuteczne i ukierunkowane wykorzystanie obecnych WRF i funduszy w ramach polityki spójności i rozwoju regionalnego, a wyżej wymienione problemy wskazane przez ETO należy pilnie rozwiązać; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania dalszego przeznaczania i ewentualnego zwiększania środków budżetowych UE na działania związane ze środowiskiem i zmianą klimatu;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

24. wyraża ubolewanie, że wciąż istnieją poważne niedociągnięcia w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych w różnych regionach Europy; podkreśla potencjał oczyszczania i ponownego wykorzystywania ścieków do łagodzenia przypadków deficytu wody, ograniczenia bezpośredniego pobierania wody oraz produkcji biogazu i zagwarantowania lepszej gospodarki wodnej w szczególności przez wykorzystywanie do nawadniania w rolnictwie; oczekuje na wniosek ustawodawczy w sprawie ponownego wykorzystywania ścieków, który ma zostać przedstawiony przez Komisję na początku 2018 r.;

25. uważa, że największe zagrożenia środowiskowe dla zdrowia ludzkiego są najbardziej widoczne na obszarach miejskich, ale także na ich obrzeżach i w aglomeracjach podmiejskich i że według szacunków do 2020 r. 80 % ludności będzie zamieszkiwać obszary miejskie i podmiejskie; zwraca uwagę na fakt, że poziom emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w połączeniu z nieodpowiednim planowaniem i infrastrukturą, mają katastrofalne skutki dla gospodarki, sektora socjalnego, zdrowia publicznego i środowiska naturalnego; stwierdza, że zanieczyszczenie powietrza powoduje ponad 400 000 przedwczesnych zgonów w UE ⁽¹²⁾ oraz generuje koszty zewnętrzne związane ze zdrowiem w przedziale od 330 mld EUR do 940 mld EUR;

26. zauważa, że w UE odnotowano co najmniej 10 000 przypadków przedwczesnej śmierci spowodowanej przez schorzenia wywołane hałasem i że w 2012 r. jedna czwarta ludności UE była narażona na poziom hałasu przekraczający dopuszczalne wartości graniczne; wzywa państwa członkowskie, aby priorytetowo potraktowały monitorowanie poziomów hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE ⁽¹³⁾ w celu zapewnienia przestrzegania obowiązujących wartości granicznych na zewnątrz i wewnątrz pomieszczeń;

27. odnotowuje postępy w redukcji szeregu czynników zanieczyszczenia atmosferycznego, zwłaszcza na obszarach miejskich, z drugiej strony ubolewa nad ciągłymi problemami z jakością powietrza, do których w znacznym stopniu przyczyniają się emisje z transportu drogowego i rolnictwa; odnotowuje pakiet dotyczący czystej mobilności przedstawiony przez Komisję w listopadzie 2017 r. oraz europejską strategię na rzecz mobilności niskoemisyjnej przedstawioną w 2016 r., otwierające możliwości dla mobilności niskoemisyjnej w obrębie Unii;

28. przyjmuje z zadowoleniem postęp prac nad pakietem legislacyjnym dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym; wzywa wszystkie strony, aby dążyły do osiągnięcia porozumienia obejmującego ambitne cele;

Zalecenia

29. wzywa państwa członkowskie, by oceniły postępy w osiąganiu celów 7. EAP i w razie potrzeby zmieniły kierunek swoich działań; wzywa państwa członkowskie do podania wyników do publicznej wiadomości;

30. wzywa Komisję do zapewnienia, by wszelkie nowe wnioski ustawodawcze w pełni wdrażały cele i środki 7. EAP;

31. wzywa Komisję do zapewnienia czynnego zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w ocenę wdrażania unijnych przepisów w zakresie środowiska;

32. domaga się, aby stosowne instytucje i agencje UE priorytetowo potraktowały badania naukowe i wypełniły luki w następujących obszarach wiedzy: wartości progowe w środowisku (punkty krytyczne), model gospodarki o obiegu zamkniętym, połączone wpływy chemikaliów, nanomateriały, metody rozpoznawania zagrożeń, efekty stosowania mikrodrobin plastiku oraz interakcja między zagrożeniami systemowymi i innymi czynnikami warunkującymi stan zdrowia, wykorzystywanie gruntów i gleb oraz inwazyjne gatunki obce;

33. przyjmuje z zadowoleniem przegląd wdrażania polityki w zakresie środowiska jako pozytywny mechanizm służący poprawie wdrażania przepisów i polityki UE w zakresie środowiska, który może przyczynić się do monitorowania wdrażania 7. EAP, co podkreślono już w rezolucji PE z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska UE; uważa, że przegląd wdrażania polityki w zakresie środowiska powinien w pełni angażować wszystkie zainteresowane strony, w tym społeczeństwo obywatelskie, i powinien obejmować pełny zakres działań priorytetowych celów tematycznych EAP;

34. wzywa Unię i państwa członkowskie do niezwłocznego i definitywnego wycofania dotacji szkodliwych dla środowiska;

35. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby zwiększyły i skoordynowały wysiłki mające na celu wspieranie opracowywania i zatwierdzania metod alternatywnych wobec testowania na zwierzętach, tak aby przyczynić się do osiągnięcia celu priorytetowego nr 5 7. EAP;

⁽¹²⁾ Sprawozdanie EEA nr 13/2017 z 11 października 2017 r. pt. „Air quality in Europe 2017” [Jakość powietrza w Europie w 2017 r.].

⁽¹³⁾ Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz.U. L 189 z 18.7.2002, s. 12).

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

36. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wzmogły wysiłki mające na celu doskonalenie bazy wiedzy i bazy dowodowej unijnych strategii w zakresie środowiska, zwiększając dostępność danych dla obywateli i wspierając zaangażowanie obywateli w dziedzinie nauki;
37. wzywa instytucje UE oraz, w stosownych przypadkach, rządy krajowe i regionalne, do nieograniczonego stosowania dostępnej wiedzy specjalistycznej dotyczącej zagrożeń dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego przy tworzeniu i monitorowaniu strategii politycznych;
38. wzywa do poprawy systemu wydawania zezwoleń na stosowanie pestycydów w UE w oparciu o recenzowane badania naukowe i pełną przejrzystość na temat stopnia narażenia człowieka i środowiska oraz zagrożeń dla zdrowia; wzywa do poprawy standardów monitorowania pestycydów i celów dotyczących ograniczenia ich użycia; odnotowuje komunikat Komisji z dnia 12 grudnia 2017 r. dotyczący europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Zakaz stosowania glifosatu i ochrona ludzi i środowiska przed toksycznymi pestycydami” (C(2017)8414);
39. apeluje o zapewnienie wystarczających zasobów materialnych i ludzkich, tak aby agencje UE mogły realizować swoje zadania i zapewniać najlepsze dane naukowe, analizy i dowody;
40. wzywa Komisję do zapewnienia, by do 2020 r. zostały określone długoterminowe działania zmierzające do osiągnięcia celu, jakim jest nietoksyczne środowisko;
41. prosi właściwe agencje UE i Komisję o zwiększenie liczby i jakości wskaźników używanych do monitorowania postępów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy przy tworzeniu i gromadzeniu nowych danych w celu opracowania nowych wskaźników i poprawy tych istniejących;
42. apeluje, by kwestia wdrażania figurowała jako stały punkt w priorytetach i programach trzech prezydencji, co najmniej raz do roku była omawiana na posiedzeniu Rady ds. Środowiska, np. w formie specjalnej Rady ds. Wdrażania, oraz została uzupełniona innym forum, w którym weźmie udział także Parlament Europejski i Komitet Regionów; apeluje o wspólne posiedzenia Rady mające na celu poruszenie międzysektorowych, horyzontalnych kwestii wdrażania i wspólnych wyzwań, a także nowych kwestii o potencjalnych skutkach transgranicznych;
43. wzywa do niezwłocznego przyspieszenia pełnego wdrożenia europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej;
44. apeluje, aby przy projektach infrastrukturalnych, zwłaszcza tych związanych z TEN-T, brano w pełni pod uwagę ich oddziaływanie na środowisko na poziomie regionalnym i poziomie projektu; odnotowuje również, że istotna jest spójność pomiędzy różnymi politykami środowiskowymi; podkreśla znaczenie uwzględnienia środowiska i różnorodności biologicznej w projektach infrastruktury pozyskiwania energii hydroelektrycznej z odnawialnych źródeł oraz energii elektrycznej z morskich odnawialnych źródeł energii;
45. apeluje do państw członkowskich, aby podjęły większe wysiłki ukierunkowane na utrzymanie dostępności i integralności zapasów wody słodkiej w związku z niepewnością co do możliwości osiągnięcia celu cząstkowego dotyczącego tej kwestii, zawartego w 7. EAP; apeluje do państw członkowskich, aby jak najszybciej rozwiązały problem złego stanu wód powierzchniowych, ponieważ cele w tym obszarze prawdopodobnie nie zostaną osiągnięte do roku 2020; apeluje do właściwych organów państw członkowskich, aby zaradziły presjom, jakim podlegają jednolite części wód, przez zwalczanie źródeł zanieczyszczenia wód w miejscu ich powstawania, przez określenie obszarów, na których niedozwolone jest przekierowywanie wód do celów wytwarzania energii elektrycznej, oraz przez zagwarantowanie, że zachowano przepływy hydrobiologiczne wzdłuż biegów rzek; apeluje do Komisji, aby nie zwleką z oceną zgodności drugiego cyklu planów gospodarowania wodami w dorzeczu, przyjętych przez państwa członkowskie zgodnie z ramową dyrektywą wodną;
46. wzywa do dalszych reform WPR w celu dostosowania systemu produkcji żywności do celów polityki środowiskowej, w tymi celów bioróżnorodności, tak aby zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe teraz i w przyszłości; podkreśla potrzebę inteligentnej polityki rolnej silnie zaangażowanej w dostawę dóbr publicznych i usług ekosystemowych związanych z glebą, wodą, różnorodnością biologiczną, jakością powietrza, działaniami w dziedzinie klimatu oraz zapewnianiem walorów krajobrazowych; apeluje o zintegrowaną politykę o bardziej celowym i ambitnym, lecz elastycznym podejściu, w której udzielanie pomocy sektorowi rolnemu połączone jest zarówno z bezpieczeństwem żywności, jak i osiągnięciem rezultatów w zakresie ochrony środowiska; wzywa państwa członkowskie do uznania systemu rolno-leśnego za obszar proekologiczny zgodnie z art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013⁽¹⁴⁾; wzywa Komisję, aby zapewniła odpowiednie wsparcie korzystnych dla środowiska praktyk rolnych we wszystkich przyszłych przeglądkach WPR;

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

47. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby w większym stopniu wykorzystywały rozwiązania pozwalające sprostać wyzwaniom w dziedzinie środowiska, w szczególności w przypadkach, w których rozwiązania techniczne istnieją, ale nie zostały jeszcze w pełni wdrożone, takie jak redukcja emisji amoniaku w rolnictwie;
48. wzywa Komisję do znacznego zwiększenia oraz ulepszenia wykorzystania funduszy UE i zarządzania nimi w ramach celów EAP; apeluje o lepsze monitorowanie oraz większą przejrzystość i rozliczalność; wzywa do uwzględnienia kwestii związanych z klimatem i innych kwestii związanych ze środowiskiem w budżecie UE;
49. wzywa Komisję do bezzwłocznego opracowania kompleksowej, nadrzędnej strategii ramowej na potrzeby wdrożenia celów zrównoważonego rozwoju w UE, odnoszącej się do wszystkich obszarów polityki i obejmującej mechanizm przeglądu służący ocenie postępów wdrażania; zwraca się do Komisji o ustanowienie kontroli celów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wszystkich nowych strategii politycznych i przepisów oraz o zapewnienie pełnej spójności politycznej we wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju;
50. wzywa Komisję, by zagwarantowała egzekwowanie obowiązującego prawa UE oraz zapewniła, by państwa członkowskie w pełni przestrzegały celów 7. EAP, wykorzystując wszystkie dostępne narzędzia, np. postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
51. przyjmuje z zadowoleniem istniejące sprawozdania specjalne i kontrole wykonania zadań ETO zachęca również ETO do dalszej analizy wydatkowania w innych obszarach powiązanych z EAP, które nie zostały jeszcze uwzględnione w programie prac;
52. wzywa Komisję i właściwe organy państw członkowskich do zapewnienia odpowiednich wytycznych, aby uczynić fundusze UE bardziej dostępnymi, także dla projektów lokalnych, zwłaszcza w dziedzinach zielonej infrastruktury, bioróżnorodności oraz dyrektyw ptasiej i siedliskowej;
53. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia pełnego wdrożenia legislacji dotyczącej jakości powietrza; apeluje do władz regionalnych o udostępnienie ram wsparcia, w szczególności w dziedzinie urbanistyki i kształtowania strategii politycznych na szczeblu lokalnym, aby poprawić wyniki zdrowotne na wszystkich obszarach, a szczególnie na tych najbardziej dotkniętych;
54. wzywa właściwe organy krajowe i regionalne do przyjmowania planów uwzględniających wiarygodne środki mające na celu definitywne rozwiązanie problemu przekraczania określonych przez przepisy UE dziennych i rocznych dopuszczalnych wartości pyłu drobnego i ultradrobno w aglomeracjach, gdzie występuje niska jakość powietrza; podkreśla, że ma to zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów priorytetowych nr 2, 3 i 8 7. EAP;
55. proponuje następujące działania w celu poprawy jakości powietrza na obszarach miejskich: tworzenie „stref niskiej emisji”; promowanie instrumentów i usług w zakresie wspólnego korzystania z samochodów i wspólnych przejazdów; wycofywanie ulg podatkowych dla pojazdów powodujących duże zanieczyszczenie; wprowadzenie „funduszy na mobilność” dla pracowników jako alternatywy dla samochodów służbowych; stosowanie polityki parkingowej zmniejszającej natężenie ruchu na zatłoczonych obszarach; poprawa infrastruktury w celu zachęcenia do korzystania z roweru i zwiększenia liczby połączeń multimodalnych oraz zwiększenia bezpieczeństwa jazdy rowerowej; ustanowienie stref dla pieszych;
56. wzywa do lepszego planowania i rozwoju obszarów miejskich na odpowiednich szczeblach władzy, aby jak najszybciej dostosować infrastrukturę do pojazdów elektrycznych i pojazdów czystych ekologicznie, np. dzięki instalacji infrastruktury służącej do ładowania, i do zapewnienia korzyści dla środowiska i zdrowia, takich jak zmniejszenie efektu wyspy ciepła i zwiększenie aktywności fizycznej, na przykład poprzez rozbudowanie zielonej infrastruktury i odzyskiwanie opuszczonych lub zdegradowanych obszarów przemysłowych; przyznaje, że te środki mogłyby poprawić jakość powietrza, zwalczać choroby i przedwczesne zgon spowodowane zanieczyszczeniem i umożliwić postępy na rzecz mobilności bezemisyjnej;
57. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia uczciwej konkurencji pomiędzy różnymi rodzajami transportu i przejścia na zrównoważone środki transportu;
58. apeluje do Komisji, aby najpóźniej do 2019 r. przedstawiła nadrzędny unijny program działań w zakresie środowiska na okres po 2020 r. zgodnie z wymogami art. 192 ust. 3 TFUE; podkreśla znaczenie przejrzystości i demokratycznej rozliczalności podczas monitorowania polityki UE; kładzie w związku z tym nacisk na to, by kolejny EAP obejmował cele pośrednie, które są mierzalne i oparte na wynikach;

Wtorek, 17 kwietnia 2018 r.

59. wzywa następną Komisję, by uczyniła jednym z obszarów priorytetowych kolejnej kadencji ogólnie zrównoważony rozwój, ochronę środowiska i klimatu, a w szczególności cele 7. EAP i nadchodzącego 8. EAP;

o

o o

60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Europejskiej Agencji Środowiska oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.
